Lietas arhīva Nr. C-3644-20/20
ECLI:LV:ZRT:2020:1221.C73364420.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2020. gada 21. decembrī

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese Sallija Vikentjeva,
izskatīja rakstveida procesā civillietu AS /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] AS /Nosaukums A/ (iepriekš – AS „/pers. B/") (turpmāk prasītāja) 2020. gada 3. martā Zemgales rajona tiesā cēlusi prasību pret /pers. A/ (turpmāk atbildētājs) par parāda piedziņu, kurā lūgts:

1) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai pamatparādu 2756,58 EUR, tajā skaitā pamatsummas parādu 2565,89 EUR un papildu izdevumus 190,69 EUR;

2) atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas;

3) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017. gada 11. aprīlī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts Atgriezeniskais finanšu līzinga līgums Nr. 20170411-2409 (Līguma ID LG002419) (turpmāk – līzinga līgums), saskaņā ar kuru atbildētāja uzdevumā prasītāja iegādājās savā īpašumā un nodeva atbildētājam turējumā un lietošanā transportlīdzekli /TL marka/ 2000. izlaiduma gads, VIN:/šasijas numurs/, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – līzinga objekts), kā arī piešķīra atbildētājam tiesības līzinga objektu izpirkt, veicot līzinga līgumā paredzētos maksājumus. Ar līzinga līguma parakstīšanu atbildētājs apņēmās samaksāt prasītājai līguma maksājumus saskaņā ar maksājuma grafiku katra mēneša 25. datumā un/vai līguma noteikumiem, kā arī pildīt citus līgumā noteiktus pienākumus.

[1.2] Sakarā ar to, ka līzinga līgumā noteiktajā kārtībā atbildētājs savlaicīgi neveica līgumā paredzētos maksājumu, līguma maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājam ir jāmaksā nokavējuma procenti 0,18 % dienā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

[1.3] Ar 2018. gada 30. novembra pieprasījumu par pirmstermiņa līguma saistību izpildi Nr. 30112018/1 atbildētājs tika informēts, ka prasītāja saskaņā ar līzinga līgumu pieprasa izpildīt visas saistības līdz 2018. gada 14. decembrim.

[1.4] 2018. gada 30. novembrī līzinga objekts tika pārņemts prasītājas valdījumā un tika veikta līzinga objekta pirmspārdošanas sagatavošana. Prasītāja realizēja līzinga objektu par brīvo cenu. No līzinga objekta pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi 700 EUR tika novirzīti atbildētāja parāda daļējai dzēšanai.

[1.5] Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā brīdim prasītājai ir izveidojušies sekojošie papildu izdevumi: līzinga objekta novērtēšana – 42,35 EUR; Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) sniegtie pakalpojumi un transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis – 141,22 EUR; Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) sniegtie pakalpojumi – 7,12 EUR.

[1.6] Pēc līzinga objekta realizācijas, 2019. gada 16. janvārī prasītāja nosūtīja atbildētājam paziņojumu par atlikušajām saistībām Nr. 16012019/15, ar kuru informēja par parāda apmēru un pieprasīja līdz 2019. gada 25. janvārim nokārtot savas saistības pēc līzinga līguma.

[1.7] Līdz 2019. gada 16. martam atbildētājs nav veicis parāda samaksu pilnā apmērā un atbildētāja no līzinga līguma izrietošās parāda saistības sastāda 2756,58 EUR, tajā skaitā: pamatsummas parāds 2565,89 EUR un papildu izdevumi 190,69 EUR.

[1.8] Ievērojot to, ka atbildētājs nav informējis prasītāju par savas adreses izmaiņām, prasītāja bija spiesta griezties Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē izziņas saņemšanai par atbildētāja deklarēto dzīvesvietu, veicot nodevas 10 EUR apmērā apmaksu.

[1.9] Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1652. , 1670., 1672., 1673., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1943., 1946. pantu.

[2] Atbildētājs iesniedzis rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību atzīst daļēji (*lietas 41. lapa*).

[3] Ar Zemgales rajona tiesas tiesneses 2020. gada 10. novembra lēmumu mainīts procesa veids, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 149., 229. un 230. pantu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu, nosakot, ka civillieta tiks izskatīts rakstveida procesā 2020. gada 17. decembrī. Pusēm paziņots, ka nolēmums tiks sastādīts 2020. gada 21. decembrī (*lietas 46.-47. lapa*).

2020. gada 11. decembrī pusēm paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, izskaidrotas tiesības iesniegt papildu paskaidrojumus vai citus procesuālos lūgumus, pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Papildu paskaidrojumi un lūgumi no pusēm nav saņemti, noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

[5] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[6] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Atbilstoši Civillikuma 1511. pantam līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p).

[6.1] 2017. gada 11. aprīlī starp AS "/pers. B/" (pēc nosaukuma maiņas /nosaukums/ – *lietas 33. lapa*) un /pers. A/ noslēgts Atgriezeniskais finanšu līzinga līgums Nr. 20170411-2409 (Līguma ID LG002419) (*lietas 9. lapa*), saskaņā ar kuru prasītāja iegādājās savā īpašumā transportlīdzekli

un nodeva atbildētājam turējumā un lietošanā transportlīdzekli tl marka/, 2000. izlaiduma gads, VIN:/šasijas numurs/, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, kā arī piešķīra atbildētājam tiesības līzinga objektu izpirkt, veicot līzinga līgumā paredzētos maksājumus (*lietas 10.-13. lapa*). Ar līzinga līguma parakstīšanu atbildētājs apņēmies samaksāt prasītājai maksājumus atbilstoši līzinga līguma 2.1. un 6.1. punktam saskaņā ar maksājumu grafiku.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošo līgumu, secina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533. pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu.

[6.2] Līzinga līgumā puses vienojušās par procentu likmi - 36 % gadā un gada procentu likmi 47,49 %, kā arī par līguma atlīdzību 185 EUR.

[6.3] Atbilstoši Līzinga maksājuma grafikam (*lietas 14.-15. lapa*) atbildētājam bija jāveic priekšapmaksa 339 EUR līguma noslēgšanas dienā, pirmais maksājums 134,24 EUR, kā arī ikmēneša maksājums 110,24 EUR, pēdējais maksājums – 110,57 EUR, sākot no 2017. gada 25. maija līdz 2022. gada 25. aprīlim.

[6.4] Lietai pievienota 2017. gada 11. aprīļa pavadzīme Nr. MECL 00110, kas apstiprina, ka prasītāja nodevusi atbildētājam līzinga objektu 3390 EUR vērtībā (*lietas 16. lapa*).

[6.5] Līzinga līguma 8.1. punkts noteic, ka līzinga ņēmējs veic maksājumus termiņos, kārtībā un apmēros, kas noteikti maksājumu grafikā, līgumā, līzinga devēja rēķinā un/vai paziņojumā.

Atbildētājs paskaidrojumos nav apstrīdējis, ka viņš līzinga līgumā noteiktajā kārtībā savlaicīgi neveica līgumā paredzētos maksājumus, vien norādot, ka prasību atzīst daļēji (*lietas 41. lapa*). Šādos apstākļos saskaņā ar maksājuma grafiku un līguma noteikumiem iestājās līzinga līguma 9.1. punkta nosacījums, ka līzinga līguma maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājam ir jāmaksā prasītājai nokavējuma procenti 0,18% dienā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

[6.6] Saskaņā ar līzinga līguma 10.3.1. punktu līzinga devējs ir tiesīgs pieprasīt nodot līzinga objekta turējumu līzinga devējam un pirms termiņa izpildīt visas saistības, veikt piespiedu līzinga objekta pārņemšanu un ierosināt līzinga objekta pārdošanu, ja līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē jebkuru līgumā vai maksājuma grafikā paredzētā maksājuma izpildi.

No prasības pieteikuma un parāda aprēķina izriet, ka atbildētājs nav pienācīgi pildījis ar līzinga līgumu uzņemtās saistības.

[6.7] 2018. gada 15. augustā starp pusēm noslēgta vienošanās Nr. 1 pie 2017. gada 11. aprīļa Atgriezeniskā finanšu līzinga līguma Nr. 20170411-2409, saskaņā ar kuru puses vienojas kapitalizēt parāda summu, pieskaitot to līzinga summai (*lietas 18. lapa*). Puses konstatējušas, ka līzinga summa tiek palielināta par 299,89 EUR un sastāda 3085,37 EUR. Puses vienojušās, ka vienošanās stājas spēkā tās parakstīšanas brīdī un ir uzskatāma par līzinga līguma neatņemamo sastāvdaļu. Tāpat puses vienojušās pagarināt līzinga līguma beigu datumu līdz 2020. gada 25. augustam.

Puses vienojušās par jaunu maksājumu grafiku (*lietas 19.-20. lapa*). Saskaņā ar noslēgto vienošanos atbildētājam bija jāveic ikmēneša pamatsummas un procentu maksājumi 111,48 EUR, sākot no 2018. gada 25. septembra līdz 2023. gada 25. augustam, veicot vienošanās noslēgšanas dienā maksājumu 50 EUR, pirmo maksājumu 142,33 EUR apmērā.

[6.8] Civillikuma 1589. pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Līguma 10.3.1. punkts noteic, ka prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un prasīt visa parāda atmaksu pirms termiņa, ja atbildētājs ilgāk kā 30 dienas neveic līzinga maksājumus saskaņā ar grafiku un līguma noteikumiem. Saskaņā ar līguma 10.4. punktu atbildētājam pēc prasītājas pieprasījuma pēc vienpusējās atkāpšanās no līguma bija jānodod prasītājai līzinga objekts.

Tiesa konstatē, ka prasītāja 2018. gada 30. novembrī nosūtījusi atbildētājam pieprasījumu (*lietas 21.-22. lapa*), kurā atbildētāju informējusi par maksājuma kavējumiem un pieprasījusi izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma līdz 2018. gada 14. decembrim.

Atbilstoši līzinga līguma 10.4. punktam atbildētājam bija pienākums pēdējā līguma darbības dienā vai dienā, kuru savā paziņojumā par līguma saistību pirmstermiņa izpildi noteikusi prasītāja, nodot līzinga objekta turējumu prasītājai, ja tas nav izdarīts iepriekš.

Līzinga objekts pārņemts prasītājas valdījumā 2018. gada 30. novembrī.

[6.9] Prasītāja izmantoja līzinga līguma 10.6. punktā noteiktās tiesības un realizēja līzinga objektu par brīvo cenu 700 EUR (*lietas 28. lapa*). Prasītāja atgūtos naudas līdzekļus ir novirzījusi procentu un pamatsummas dzēšanai, tādejādi atbildētāja pamatparāds ir 2565,89 EUR.

[6.10] Saskaņā ar līguma 8.13. punktu atbildētājs apņēmies segt visus izdevumus un zaudējumus, kā arī samaksāt uzliktos sodus, kas sakarā ar atbildētāja darbību vai bezdarbību radušies.

Prasītāja norādījusi, ka tai ir radušies izdevumi par līzinga objekta novērtēšanu 42,35 EUR, par CSDD sniegtajiem pakalpojumiem un transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli 148,34 EUR (141,22+7,12), kopā 190,69 EUR.

Lietas materiāliem ir pievienoti rēķini un dokumenti (*lietas 23., 24., 25., 26. lapa*), kas apliecina, ka prasītājai ir radušies izdevumi 190,69 EUR apmērā saskaņā ar līzinga objekta atgūšanu un realizēšanu. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka šie izdevumi prasītājai radušies atbildētāja vainas dēļ. Tiesa ieskatā šie izdevumi ir radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētāja bezdarbību.

[6.11] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā norādījis, ka prasību atzīst daļēji, nenorādot konkrētu atzītās prasības daļas apmēru (*lietas 41. lapa*).

Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus par to, ka parāds būtu samaksāts. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas parāda aprēķinu. Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds 2565,89 EUR un papildu izdevumi 190,69 EUR, pavisam kopā 2756,58 EUR.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu atzīstamas prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no pamatparāda par laiku līdz sprieduma izpildei. Procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[8] Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva 344,90 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 EUR, kopā 350,27 EUR.

[9] No lietas materiāliem redzams, ka lietas izskatīšanas gaitā prasītājai radušies izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu 10 EUR, ko apliecina lietā iesniegtais 2019. gada 13. septembra maksājuma uzdevums par valsts nodevas 10 EUR samaksu par atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adreses izziņas izsniegšanu (*lietas 35., 36. lapa*).

Civilprocesa likuma 44. panta otrā daļa noteic, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, [..]. Atbilstoši minēta panta pirmās daļas 3. punktam ar lietas vešanu saistītie izdevumi sakarā ar rakstveida pierādījumu iegūšanu atlīdzināmi to faktiskajā apmērā.

Ievērojot minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi 10 EUR.

[10] Civilprocesa likuma 204.[1] pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 41., 193., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt pilnībā /adrese/ prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /nosaukums/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, pamatparādu 2565,89 EUR (divi tūkstoši pieci simti sešdesmit pieci *euro* un 89 centi), papildu izdevumus 190,69 EUR (viens simts deviņdesmit *euro* un 69 centi), kā arī tiesāšanās izdevumus 360,27 EUR (trīs simti sešdesmit *euro* un 27 centi), kopā 3116,85 EUR (trīs tūkstoši viens simts sešpadsmit *euro* un 85 centi).

Naudas līdzekļus ieskaitīt/nosaukums/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, AS "/nosaukums/" kontā Nr. /konts/, SWIFT: /kods/, maksājuma mērķī norādot līguma numuru.

Noteikt AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piespriestās, bet neatmaksātā pamatparāda 2565,89 EUR, nepārsniedzot tā apmēru.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt atbildētājam termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2020. gada 21. decembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese S.Vikentjeva